

PILNÍČEK PRO TVŮJ JAZÝČEK

**Podrobný návod, jak s knížkou pracovat
a klíč ke všem slovům ukrytým v ilustracích**

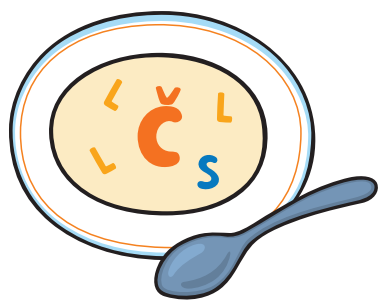
Milí čtenáři,

máte před sebou knížku, která veselou formou pomáhá dětem procvičit si sykavky a jiných nesnadné hlásky. Hodí se do škol a školek, logopedických poraden, domů i na prázdniny.

Básničky nejsou snadné, jsou vhodné pro fázi, kdy už hlásku umíme říct, ale někdy se nám to ještě nepovede. Jazyček tu pilně piluje písmenka **C, Č, S, Š, Z, Ž, R, Ř** a **L**.

V první části knihy se každé hlásce věnují dvě až tři delší básničky.

Jaká porce svízelných písmenek na malého řečníka v básničce čeká, je vidět na první pohled v **talíři s písmenkovou polévkou**. Každé písmenko má v knížce **svou barvu**.

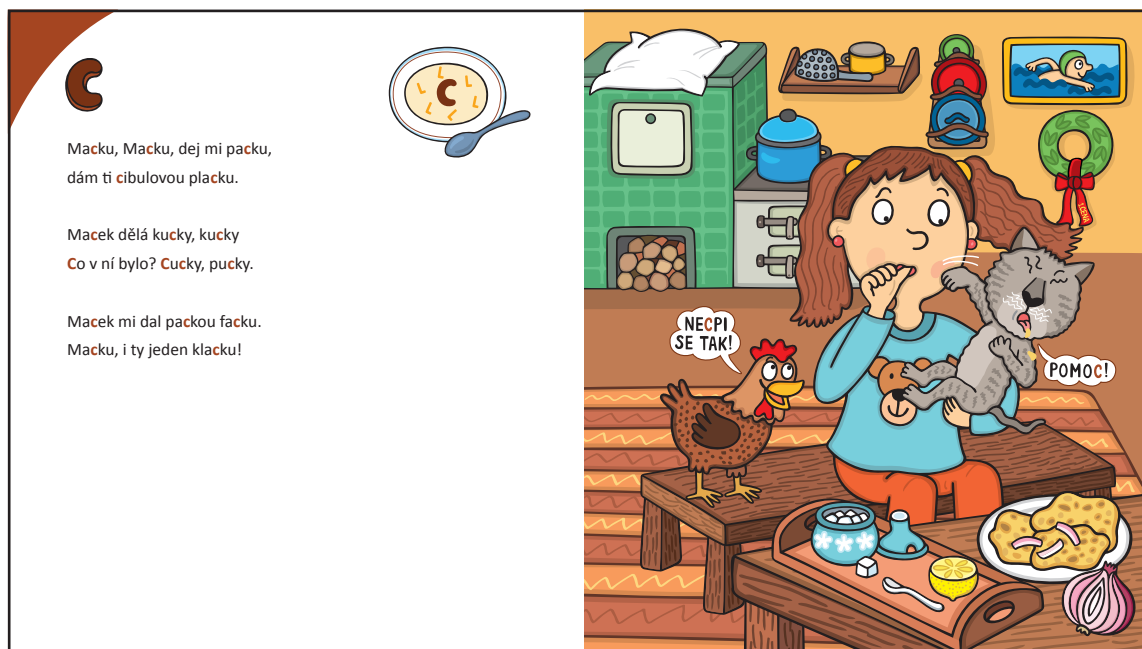
Ukázka

Pilujeme Č, ale pozor, jsou tu i 3 L a 1 S

V každé ilustraci najdete spoustu věcí na dané písmenko, takže je budete moct pilně hledat. Jejich seznam je právě tady, na samém konci.

Ukázka

C

Macku, Macku, dej mi packu,
dám ti cibulovou placku.

Macek dělá kucky, kucky
Co v ní bylo? Cucky, pucky.

Macek mi dal packou facku.
Macku, i ty jeden klacku!

Postavičky v ilustracích pronášejí drobné „hlášky“ bez ostatních riskantních písmen. Snadno si je zapamatují i ti nejmenší.

JAK POSTUPOVAT:

Nejprve si s dětmi prohlédněte obrázek a hádejte, o čem asi básnička bude.

Potom dětem básničku přečtete a vraťte se k obrázku.

Vysvětlujte si, co se na něm děje.

Pak se vraťte k básničce. Postupujte podle příkladu:

1. fáze

dospělý:

Macku, Macku, dej mi ...

Na obrázku ukážeme na packu.

Dám ti cibulovou ...

Na obrázku ukážeme na placku.

dítě:

... packu,

... placku.

2. fáze

dospělý:

Macku, Macku, ...

Dám ti ...

dítě:

... dej mi packu,

... cibulovou placku.

3. fáze

Dítě už umí básničku říkat samo, nebo s malou nápovědou.

Postupujeme pomalu, podle chuti a sil dítěte (a Vašich). Nesnažte se vše zvládnout při prvním čtení.

Ke knížce se vraťte zase příště.

Nakonec si ukazujte a říkejte, co všechno vidíte na obrázku. Vybírejte dětem slova s dalšími hláskami, které už zvládají.

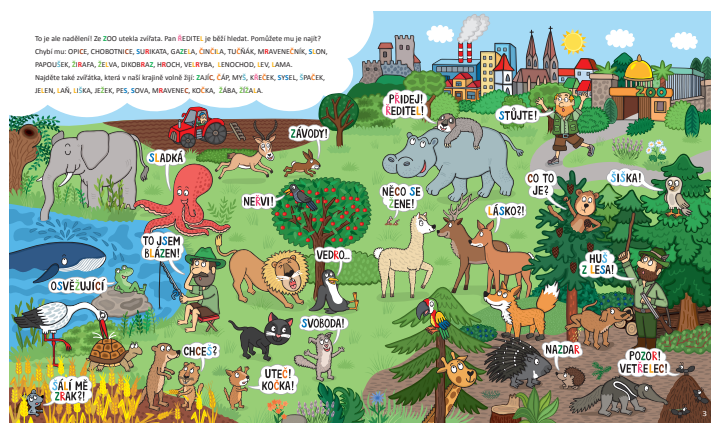

Slova v obrázku:

pec, police, hrnec, poklice, cedník, koberec, lavice, culíky, náušnice, kocour, ocas, slepice, placky, cibule, tác, citrón, cukr, lžíce, opice, plavec, věnec, 1. cena palec, cucá, kucká

Slova ke všem obrázkům jsou na konci tohoto návodu.

První část knihy uzavírá **veliký pátrací obraz** – schovávačka, kde děti hledají zvířátka. Tady už jsou všechna písmenka najednou.

V **druhé části** knížky se na písmenka podíváme znova, pro změnu v krátkých čtyřverších. **C, Č, S, Š** a ostatní potvůrky jsou v nich tentokrát **na začátku a na konci slova**. Na společně dvojstraně pro dané písmenko pak kromě básniček uvidíte pomíchané obrázky, kde je např. **S** na začátku nebo na konci slova.

Ukázka

SUP

Stojí sosna v lese
sup se na ni snese.
Nenasytý starý sup
slídí, slídí, co by slup.

Co začíná na S?
Řešení: slon, sopka, sud, skoba, slimák, smeták, sanítka, stojka, sova, sito

PEŠ

Běží pes na návěs,
v hubě sucho, v očích děs.
Asi ho kus od Veltrus
poštípalo hejno hus.

Co končí na S?
Řešení: klas, kos, les, pes, kaktus, autobus, kokos, dopis, atlas, los

Poznámka: Z a Ž mají společnou dvojstranu jen s písmeny na začátku slova, protože na konci slova zní tyto hlásky většinou jako S a Š (bez, věž).

JAK POSTUPOVAT:

S mladšími dětmi jen jmenujeme, co je na obrázku. Co děti nepoznají napoprvé, budou už vědět příště. Starším dětem nejdřív přečteme básničku na levé stránce a necháme je ukazovat a říkat slova, kde je písmenko na začátku slova.

Co začíná na S – jako sosna, sup?

Potom přečteme básničku vpravo a jmenujeme věci, zvířátka apod., která mají písmenko na konci.

Co končí na S - jako náves, děs, kus?

Tentokrát najdeme v knize i nápovědu.

Na samém konci knížky je pak pro něco odvážné:

PŘÍŠERNĚ TĚŽKÁ BÁSNIČKA

- jazykolam pro ostřílené řečníky a kaskadéry, vyšperkovaná těmi nejstrašnějšími shluky písmen.

Ano, ta, co začíná: **Přijel Ondra z Hrdlořez...**

Tak s chutí do toho a ať se k naší knížce rádi vracíte, malí i velcí.

Hanka Jelínková a Vendula Hegerová

Co se skrývá v obrázcích:

C Macku, Macku

str. 2-3

pec, police, hrnec, poklice, cedník, koberec, lavice, culíky, náušnice, kocour, ocas, slepice, placky, cibule, tác, citrón, cukr, lžíce, opice, plavec, cípy (polštář na peci), věnec, 1. cena palec, cucá, kucká

Jestli vám už C jde, můžete zkusit původní, těžší verzi básničky, kde jsou dvě C za sebou:

... **Macek dělá kucky, kucky.**

Co v té placce bylo? Cucky. ....

C Opice

str. 4-5

klec, opice, zadnice, ocas, necky, cáká, kojenec, Japonec, plachetnice, ocelot, klacek, ocelový, culí se, ruce, chlapec, průvodce, CK, ciferník, zpocený, cesta, cop, ovoce, pecky, kukuřice, focení, popelnice

Č Činčila

str. 6-7

klíč, vypínač, počítač, stoleček, časopis o pečení, kačena, pekáč, lampička, háčkovaná dečka, květináč, kytička, gauč, kousičky (molitan), skáče, četba, polička, (mléčná) čokoláda, flíček, Čechy, koláč, červík (v jablíčku), meč, činky, stolička, čas, bačkory

Č Čípak je ta kočička

str. 8-9

číslo čtyři (chata), čte, Pilníček, čelenka, slunečník, Člověče, nezlob se!, pomerančový čaj, čeká, Kačka, čísla, ptáček, pavouček, míč, kočička, čau-čau, češe, babička, natáčka, čepice, tričko, vlčí mák, včela, čmelák, kartáč, čumák, mračí se, gumičky (ve vlasech Kačky), černá

S Sobi, losi

str. 10-11

sova, svíčka, vosk, sfoukne svíčku, srub, sáně, svetr, srdce, kosočtverec, sůl, slaná, sandály, sáňkuje, směje se, stopy, sníh, sen, spí, sní, seno, slunce, měsíc, sněhulák

S Vosa

str. 12-13

listy, líska (keř), kaktusy, písek, stůl, sekáček, slivovice, sklenička, (ovesné) sušenky, stéblo, bosý, spí, vousy, sosák, seno, sud, losos, studený (led), kapsy, vesta, pase se, stonožka, slamák, (shnilé) švestky, kokosy

S Sysel

str. 14-15

osel, sluchátka, poslouchá písně, slepice, sedí, spadlý kapesník, prase, svetr, vystupuje, sako, sysel, sáček, baset, spí, slina, ocásek, srnka, skautka, kapsa, spacák, stan, sedadlo, cestující, kos, sedí sám, smska, sklo

Š Myška a liška

str. 16-17

myška, muška, liška, tiše našlapuje, liška (houba), pampeliška, beruška, švihadlo, šuplík, (sušené) švestky, štáva, špek, špekáčky, šije, špendlík, šátek, šití, kaštan, špulka, štafle, pěšina, šála, šeptá, šnek, lišejník, choroš, mraveniště

Š V Košetících na poště

str. 18-19

pošta, šest, Mikuláš, deštník, pláštěnka, školní taška, šátek, náušnice, koště, štěká, brašna, kšilt, Litomyšl, mašle, špína, šlápoty, šok, šilhá, šmouha, našlapáno, šipka, špagety, šampón, špenát, šála, šedá

Š Mušle

str. 20-21

mušle, šiška, blešky, koušou, piškoty, šaty, kšilt, náušnice, mašle (na šatech), šípky, kšandy, pleš, šnek, šumí (moře), košile, pěšky, šlapou

- Z Gazely** str. 22-23
 bizon, gazela, zajíc, zima, zebe, záda, sedí na zemi, závidí (zajíc), značka: pozor bizon!
- Z Zmije** str. 24-25
 zídka, pózuje (koza), vzor na tričku: zebra, vzadu veze zavazadla, kozel se zlobí, trkne Zaka do zadku, zubí se, vůz, kouzelník (maska), zvonek, zelená, benzín, zvonek, bez
- Z Zdeněk sází zelí** str. 26-27
 závidí (koza), závora, ukazuje, zelená zástěra, zlobí se, hrozí, zutý, vozík, zemina, bez, zajíc, zub, bez, zip, zvonek, zajíc ze země zavolá, bříza, zlost, zelenina
- Ž Divoženka Boženka** str. 28-29
 žalud, žáby, župan, bažina, žlutá, oranžová, užovka, žluva, běží (divoženka), běžec, klouže, blíží se
- Ž Běží želva do Paříže** str. 30-31
 Želva, ježek, žížala, v kaluži, žluťásek, žvýkačka, peněženka, žampion, žlutá, žito, Želiv, žula, věže
- R Pro pratetu Margaretu** str. 32-33
 baret, rukavice, prsten, cigareta/ viržínko, korále, trumpeta, růžové, kudrnaté, růže, Franta, zrzavé, rovnátka, raketa, tričko, modrá, kocour, vrní, krysa, lucerna, dorůstá (měsíc), Polárka, Hradčany / Pražský hrad, Karlův most, panorama, paprsky
- R Proč?** str. 34-35
 vrána, straka, vrabec, sýkorka, krmítko, drak, vítr, mraky, stromy, kočárek, rohlík, leporelo, srdce, ryba, dort, odrážedlo, knír, brýle, černé vlasy, svetr, rolák, modrá, červená, pruhy, drobký, roští, procházka, sourozenci
- Ř Bořek řeže** str. 36-37
 dřevo, náradí, kuře, tchoř, kukuřice, řetěz, křovinořez, střecha/ přístřešek, kouř, připaluje se (oběd), třešeň, třešně, žebřík, keř, jeřabiny, křeček, rybáři, pařez, náradí, dřevotříska, dřevo
- Ř Děda Jindřich** str. 38-39
 křeslo, dřímá, zavřené oči, přede, připravil řízky, cukřenka, dřeváky, přání, kořenky, pepř, hřebíček, třísky, hoří, tři čtvrtě na tři, přezky (na bačkorách), moře, Řecko
- L Víla a mlok** str. 40-41
 víla, loďka, vesla, labuť, blány, mlok, leknín, lín, vlnité vlasy, lopuch, jetel, levandule, konvalinka, vlčí mák, vlk, vlaštovka, letí, les, louka, klády, léto, balvan
- L Emil je namol** str. 42-43
 leží, postel, obklad, žlutá, zelená, kalhoty, palec, pelíšek, balonek, blecha, televize, ovladač, lední hokej, helma, mantinel, logo, nula : nula, fialový blok, šuplík, stolek, malinová limonáda, sklenice, led, cibule, sádlo, chleba, lupa, zelené pantofle, mol, lahev, slivovice, kýbl, bílý pudl, telefon, holínky, klokan (na zeleném tričku), bílý límec, kalendář, leden, vločka, lampa, kostel, chumelí

KONEC

